

Силабус курсу

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Освітній ступінь - доктор філософії (PhD)
Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність: 014 Середня освіта
Освітньо-наукова програма “Середня освіта”

Кількість кредитів - 4
Рік підготовки I, семестр 1
Компонент освітньої програми: основна дисципліна

Дні занять: за розкладом
Консультації: за розкладом
Мова викладання: українська

Керівник курсу:	доктор педагогічних наук, професор Задорожна Ірина Павлівна кандидат педагогічних наук, доцент Левчик Ірина Юріївна
Контактний телефон викладача:	3800679508709
E-mail викладачів:	irynazadorozhnai@gmail.com iralevchyk@tnpu.edu.ua
Сторінка викладача	http://tnpu.edu.ua/faculty/inozemnimovy/pam/Zadorozhna-Iryna.php http://tnpu.edu.ua/faculty/inozemnimovy/levchik-rina-yur-vna.php
Сторінка курсу на веб-сайті ТНПУ	https://elr.tnpu.edu.ua/course/view.php?id=3435

Анотація дисципліни

У навчальних планах ОНП «Середня освіта» дисципліна «**Методологія наукового дослідження з методики навчання іноземних мов**» є основною і спрямована на розвиток творчого методичного мислення здобувачів, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних та дослідницьких задач і передбачає тісний зв'язок теорії з практикою.

Мета курсу: формування в здобувачів здатності до реалізації наукового дослідження в галузі методики навчання іноземних мов, приймати незалежні рішення стосовно власного дослідження, усвідомлювати логіку дослідницького процесу, використовувати теоретичні та

емпіричні методи дослідження для реалізації цілей наукового пошуку. На лекційних та практичних заняттях передбачено ознайомлення як з теоретичними засадами дослідження з методики навчання іноземних мов, так і з технологіями його реалізації.

Основне завдання: створити в аспірантів теоретичну базу, що розкриває методологію дослідження з методики навчання іноземних мов; ознайомити аспірантів із технологією реалізації соціологічних досліджень, психологічного тестування, мовного тестування, методичного експерименту та оформлення його матеріалів, впровадження розробленої методики, а також сформувати у них уміння застосовувати свої знання у процесі реалізації дослідження.

Зміст дисципліни «Методологія наукового дослідження з методики навчання іноземних мов» розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців спеціальності 014 Середня освіта, а також профілю освітньо-наукової програми.

Навчальний контент:

Години			Тема	Результати навчання	Завданн я
ле к ц. ц.	се м. м.	са м. р			

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади реалізації дослідження з методики навчання іноземних мов

2	2	6	1.Організація, планування та прогнозування результатів наукового дослідження з методики навчання іноземних мов	Усвідомлювати логіку наукового процесу, вміти організовувати, планувати та прогнозувати результати наукового дослідження	ІНДЗ, кейси
2	2	6	2.Методи дослідження.	Знати методи дослідження, які використовуються у методиці навчання іноземних мов, вміти підбирати та використовувати методи дослідження	ІНДЗ, презентація ²
2	2	6	3.Лінгвістичні засади сучасних досліджень у світлі теорії лінгвістичних учень	Розуміти роль лінгвістичних засад дослідження, вміти аналізувати лінгвістичні засади дослідження	кейси, ІНДЗ, питання для обговорення

2	2	6	4.Дидактичні передумови реалізації сучасних досліджень	Розуміти роль дидактичних та передумов для реалізації дослідження, вміти аналізувати дидактичні передумови дослідження	кейси, ІНДЗ, питання для обговорення
2	2	6	5.Методичні передумови реалізації сучасних досліджень	Розуміти роль методичних передумов для реалізації дослідження, вміти аналізувати дидактичні передумови дослідження	кейси, ІНДЗ, питання для обговорення
2	2	6	6.Психолінгвістичні особливості процесів оволодіння мовою та їх роль у процесі проведення наукового дослідження	Знати психолінгвістичні особливості процесів оволодіння мовою, усвідомлювати їх роль у процесі проведення наукового дослідження, вміти аналізувати психолінгвістичні особливості процесів оволодіння мовою	кейси, ІНДЗ, питання для обговорення

Змістовий модуль 2. Сучасні технології реалізації дослідження з методики навчання іноземних мов

2	2	6	7.Технологія реалізації педагогічного тестування	Знати технологію реалізації психологічного тестування, вміти використовувати психологічне тестування в процесі дослідження	ІНДЗ, питання для обговорення
2	4	8	8.Технологія реалізації мовного тестування	Знати технологію реалізації мовного тестування, вміти здійснювати мовне тестування в процесі дослідження	кейси, ІНДЗ, питання для обговорення
2	8	12	9.Технологія розробки методики формування цільових компетентностей	Знати технологію реалізації методичного експерименту та його оформлення, вміти планувати методичний експеримент, здійснювати математичну обробку результатів	кейси, ІНДЗ, питання для обговорення

2	4	8	10.Технологія реалізації методичного експерименту	Знати технологію реалізації методичного експерименту та його оформлення, вміти планувати методичний експеримент та поєднувати різні методи навчання іноземної мови, виявляти вміння вивчати, аналізувати, узагальнювати й поширювати передовий науковий досвід.	ІНДЗ, тест
---	---	---	---	---	------------

Формування програмних та фахових компетенцій:

Індекс в матриці	Програмні компетентності
	Загальні компетентності
ЗК 1	Здатність до аналізу, синтезу, оцінки, критичного осмислення процесів і явищ сучасного освітнього дискурсу.
ЗК 2	Здатність до пошуку, систематизації, критичного осмислення інформації з різних джерел.
ЗК 3	Здатність створювати та інтерпретувати нові знання у процесі виконання наукового дослідження; розширювати і переоцінювати наявні знання, професійні практики.
ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).
ЗК 8	Здатність до саморозвитку (планування й вирішення задач власного професійного і особистісного зростання), формування наукового світогляду, наполегливість у досягненні мети.
ЗК 9	Здатність дотримуватись норм наукової етики, морально-етичних цінностей, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях і науково-педагогічній діяльності.
	Фахові компетентності
ФК 1	Здобуття концептуальних знань у галузі середньої освіти, зокрема про основні парадигми, технології, розуміння теоретичних і практичних проблем, еволюційного шляху розвитку національної та світової методик викладання іноземних мов; розширення наукових знань про систему середньої освіти, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку.
ФК 2	Здатність виявляти актуальні проблеми розвитку методики викладання іноземних мов з урахуванням національного та міжнародного досвіду, аналізувати та пропонувати шляхи їх вирішення з орієнтацією на інтереси особистості, суспільства і держави.
ФК 3	Здатність використовувати профільні знання в галузі середньої освіти для аналізу науково-теоретичних досліджень та оцінки новітніх методів викладання іноземних мов в закладах освіти.
ФК 4	Здатність оперувати класичними та новітніми методами викладання

	іноземних мов, реалізовувати діяльнісний і компетентнісний підходи на основі лінгводидактичних засад; виконувати роль агента змін, тьютора, едвайзера, коуча, фасилітатора, ментора у навчанні іноземних мов в освітньому процесі Нової української школи.
ФК 5.	Здатність здійснювати моніторинг проблем середньої освіти, систематизувати та інтерпретувати його результати.
ФК 6.	Здатність розв'язувати проблеми і завдання в освітній галузі на основі осмислення тенденцій розвитку, чинників впливу з використанням теоретичних та експериментальних методів.
ФК 7.	Здатність проводити оригінальні науково-методичні дослідження, якість яких може бути визнана на національному та міжнародному рівнях.
ФК 8.	Здатність до реалізації процедур проектування, організації та моніторингу педагогічних систем і технологій з урахуванням необхідних перетворень в освітній галузі з методики викладання іноземних мов (середня освіта), в діяльності науковців, управлінців і педагогів-практиків.
ФК 9.	Здатність оцінювати процес і результат виконаної роботи, розробляти та впроваджувати програми забезпечення якості методики викладання іноземних мов у середній освіті. Здатність до професійної рефлексії.
ФК 10	Здатність до публічного представлення та захисту результатів дисертаційного дослідження з дотриманням принципів академічної доброчесності.
ФК 11.	Здатність виявляти гнучкість, креативність, ініціативність задля вирішення фахових проблем через упровадження інновацій.
ФК 13	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати інноваційні міждисциплінарні та міжнародні проекти.
ФК 14.	Здатність проводити оригінальні дослідження із використанням методологічного інструментарію, досягати наукових результатів, виконувати завдання з міждисциплінарних досліджень в галузі методики викладання іноземних мов.

Програмні результати навчання:

ПРН 2	Осмыслити найновіші дослідження в галузі середньої освіти, розуміти теоретичні й практичні проблеми з методики викладання іноземних мов, впроваджувати передові практики у професійну діяльність.
ПРН 3	Уміти планувати, організовувати, проводити науково-теоретичне, навчально-методичне дослідження, доступно, аргументовано представляти результати досліджень у письмовій та усній формах рідною та іноземними мовами, брати участь у наукових дискусіях.
ПРН 4	Використовувати сучасні концептуальні, методологічні знання в галузі середньої освіти, знати науково-теоретичні, практичні основи їх реалізації, сучасні підходи до методики викладання іноземних мов.
ПРН 5	Обирати методологію відповідно до об'єкту дослідження, запроваджувати сучасні методи наукових розвідок для розв'язання актуальних проблем і завдань у галузі середньої освіти.

ПРН 6	Уміти критично аналізувати історичні надбання, оцінювати й узагальнювати різні наукові погляди щодо методики викладання іноземних мов, формулювати й обґрунтовувати обрану наукову концепцію.
ПРН 7	Практикувати пошук, самостійний відбір та здатність застосовувати нормативно-правову, методичну документацію, що визначає роботу закладу освіти.
ПРН 8.	Аналізувати, тлумачити і правильно застосовувати норми регулювання правових відносин щодо інтелектуальної власності, академічної доброчесності; вирішувати проблеми етики партнерської взаємодії, співпраці.
ПРН 10	Усвідомлювати й розуміти взаємозв'язки методики з іншими галузями; генерувати, комплексно аналізувати наукові ідеї, категоріальний апарат досліджень, інформаційне та методичне забезпечення.
ПРН 11	Брати участь у наукових круглих столах, конференціях, симпозіумах національного та міжнародного рівнів, презентувати результати наукових розвідок рідною та іноземними мовами.
ПРН 15.	Проводити аналогії між класичними і новітніми педагогічними технологіями викладання іноземних мов відповідно до принципів еkleктизму, розробляти НМК з іноземних мов в галузі середньої освіти.
ПРН 16	Вивчати і впроваджувати передовий національний та міжнародний досвід з методики викладання іноземних мов у власній науково-професійній діяльності.

Основні джерела

1. Задорожна І. П. Організація самостійної роботи майбутніх учителів англійської мови з практичної мовної підготовки: монографія. Тернопіль: Вид-во ТНПУ імені Володимира Гнатюка, 2011. 414 с.
2. Задорожна І. П. Психолого-педагогічні чинники організації самостійної роботи студентів з оволодіння іншомовною комунікативною компетентністю. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка.* 2016. № 4. С. 6–12.
3. Задорожна І.П. Проблеми та перспективи розвитку вищої іншомовної освіти в Україні. *Педагогічний альманах.* Херсон, 2019. Вип. 43. С.97-104.
4. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь. К.: Ленвіт, 2009. 119 с.
5. Князян М. О. Самостійно-дослідницька діяльність майбутніх учителів іноземних мов: Теорія і практика : монографія. Ізмаїл : Сміл, 2006. 242 с.
6. Корягін М. В., Чік В. Ю. Основи наукових досліджень: навч. посібник. 2-ге вид., доп. і перероб. Київ: Алерта, 2019. 492 с.
7. Методика організації науково-педагогічних досліджень: метод. посібник / укл. : О. Є. Антонова, В. М. Єремєєва, Н. М. Мирончук. Житомир, 2018. 76 с.

8. Методика формування міжкультурної іншомовної комунікативної компетенції : Курс лекцій: / [О. Б. Бігич, Н. Ф. Бориско, Г. Е. Борецька та ін.]; за ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2011. 344 с.
9. Ніколаєва С. Ю., Коваль Т. І. Використання інформаційно-комунікаційних технологій для формування науково-дослідницької компетентності майбутніх докторів філософії. *Information Technologies and Learning Tools*, 2019. Vol. 2. P. 237–256.
10. Ніколаєва С. Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): навч. посіб. К. : Ленвіт, 2008. 285 с.
11. Палеха Ю. І., Леміш Н. О. Основи науково-дослідної роботи. Київ: Ліра-Київ, 2013. 336 с.
12. Сисоєва С. О., Кристопчук Т. Є. Методологія науково-педагогічних досліджень: підручник. Рівне: Волинські обереги, 2013. 360 с.
13. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: навч. посіб. К.: Фірма «ІНКОС», 2006. 248 с.
14. Тушева В. В. Основи наукових досліджень: навч. посіб. Харків: «Федорко», 2014. 408 с.
15. Шейко В. М., Кушнарєнко Н. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ: Знання-Пресс, 2002. 295 с.
16. Avineri N. Research Methods for Language Teaching: Inquiry, Process, and Synthesis. London: Macmillan Education, 2017. 236 p.
17. Biggam J. Succeeding with Your Master's Dissertation. A step-by-step handbook. London: McGraw-Hill Education, 2008. 255 p.
18. Handbook of Research in Second Language Teaching and Learning. Vol. 2 / Ed. Eli Hinkel. New York : Routledge, eBook 2011. 1016 p.
19. Nikolaeva S., Zadorozhna I., Datskiv O. Development of Pre-Service English Teachers' Language Skills and Learner Autonomy via Blended Learning. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*. Vol.11. No 2 (2019). P. 222-239. DOI: <http://dx.doi.org/10.18662/rrem/126>
20. Research Methods in Applied Linguistics: A Practical Resource. Brian Paltridge (Editor, Author) and others. Bloomsbury Academic; 2nd Revised edition. 2015. 608 p.
21. Sokol M. et al. Methodological determinants of English-ukrainian translation incorrectnesses. *Cattle practice*. Vol. 29. no 3, 2021 URL: <http://www.cattlepractice.org/show.php?v=29&i=3>
22. Sokol M. The Unity of Conceptual Apparatus as Precondition of Integrative Process of Pedagogical Science. *Educationalists versus Politicians – Who Should Integrate Europe for Wellbeing of all Inhabitants. Studia i Monografie*. Łódź–Warszawa: Spoleczna Akademia Nauk, 2017. P. 313–329.

Визначені рамки дисципліни:

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються меншою кількістю балів (75% від можливої максимальної кількості балів за певний вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин.
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних заходів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Виконані завдання (проекти) перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Заборонено оприлюднення (частково або повністю) наукових

(творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Навчання також здійснюється в дистанційному режимі на платформі Moodle

- **Політика оцінювання.** Враховуються бали поточного контролю (60 балів), ІНДЗ (20 балів) та підсумкове тестування (20 балів). При цьому враховуються присутність на заняттях та активність під час занять; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання завдань.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 (теми 1-6) усне опитування, завдання	30
Модуль 2 (теми 7-10) усне опитування, завдання	30
ІНДЗ (теми 1-10)	20
Підсумкове тестування (теми 1-10) – тести, завдання	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Для заліку/ екзамену
90 – 100	A	зараховано
85-89	B	
75-84	C	
64-74	D	
60-64	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів по темах курсу:

Змістовий модуль I						Змістовий модуль II				ІНДЗ (теми 1-10)	Підсумкове тестування (теми 1-10) – тести, завдання	Сума
Те ма 1	Те ма 2	Те ма 3	Те ма 4	Те ма 5	Те ма 6	Те ма 7	Те ма 8	Те ма 9	Те ма 10			
5	5	5	5	5	5	5	10	10	5	20	20	100

Формат дисципліни

Змішаний (blended) - дисципліна має супровід в системі Moodle, структуру, контент, завдання і систему оцінювання. Blended Learning - викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання, в якому використовуються спеціальні інформаційні технології, інтерактивні елементи, онлайн консультування і т.п. До силабусу також готуються матеріали навчально-методичного забезпечення: навчальний контент (розширений план лекцій, презентації, відео); тематика та зміст практичних робіт, ІНДЗ; завдання для підсумкового контролю (тести); електронне навчання в системі Moodle, Zoom.